

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Eesti
tuleviku heaks

TÜRI JÄRVE (VEE2083710) SEISUNDI HINDAMINE JA PARANDUSETTEPANEKUTE TEGEMINE

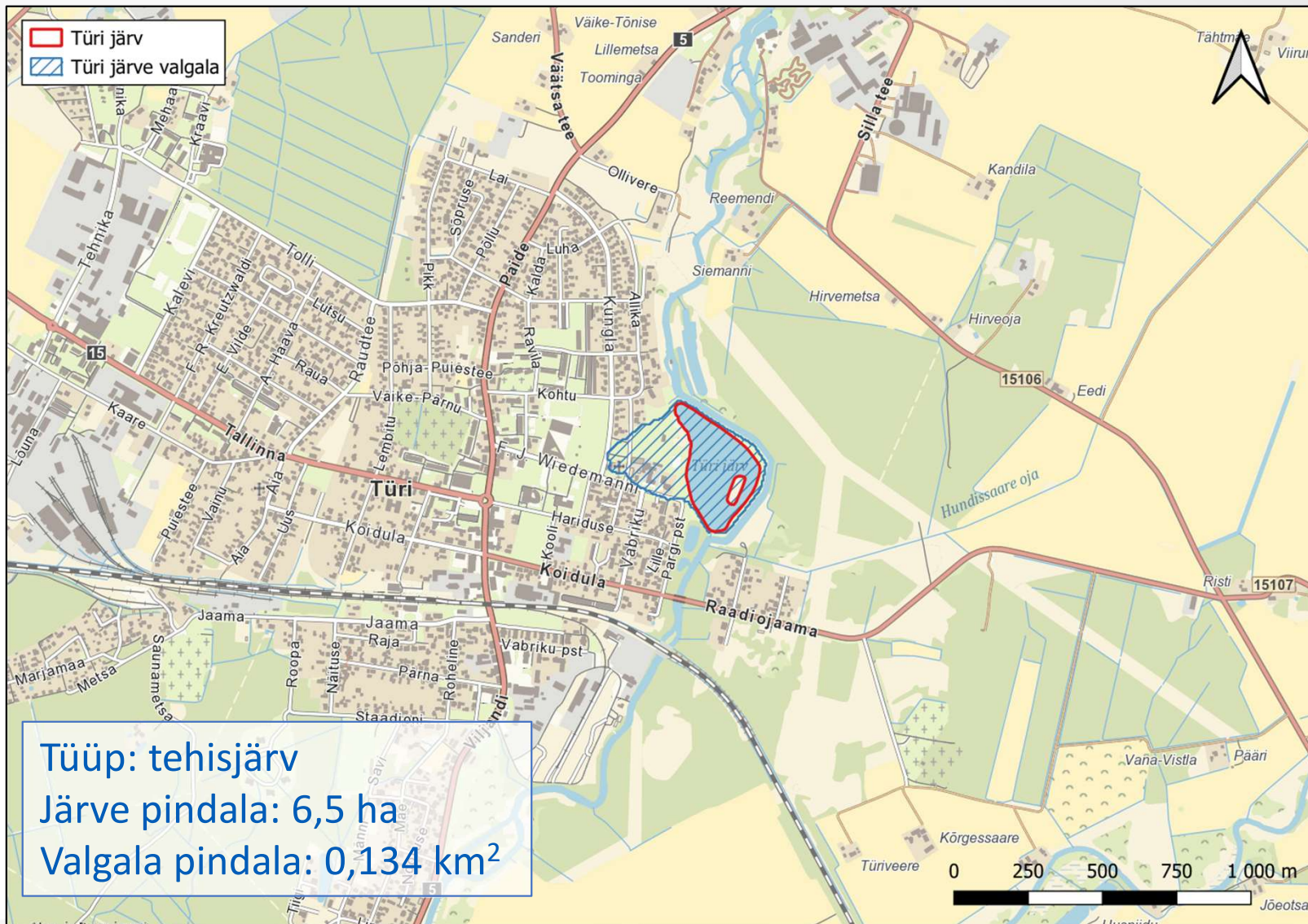
Kobras OÜ
Projektijuht: Noela Kulm

Türi, 04.03.2026

Uuringu eesmärk ja kirjeldus

- Eesmärk: inventeerida järve ökosüsteemi ja selgitada välja ökosüsteemi toimimise efektiivsus ehk ökoloogiline seisund.
- Tegevused:
  - Järve koormusallikate kaardistamine ja koormuse hindamine
  - Väljavoolu regulaatori seisundi hindamine
  - Türi järve ja Pärnu jõge eraldava pinnaspaisu filtratsiooni hindamine
  - Sette levikualade, settekihi paksuse ja ligikaudse mahu määramine
  - Veetasemete mõõtmine
  - Vee omaduste ja ökoloogilise seisundi hindamine (EMÜ)
  - Sisekoormuse hindamine (EMÜ)
  - Suplejate nahaärrituste põhjuste selgitamine (EMÜ)
  - Ettepanekute välja töötamine

Türi järv

Türi järve asukoht ja valgala ulatus

Koormusallikad

- Põhjavesi – järve vesi kujuneb erineva koostisega põhjaveest, põhjavee kvaliteet hea
- Valgala maakasutus – fosforikoormus on taluvuse piiri lähedal
- Sademed – läänekaldal suubub järve sademeveetoru
- Ranna-ala kasutus ja hooldus – mõjutab toitainete kandumist järve, palju veelindude tegevusjälgi
- Suplejad – mõju väga väike

Koormusallikad – ranna-ala

Türi järve ümbrus

Väljavoolu regulaatori seisund

- Veetase on reguleeritud kaev-veelaskmega
- Regulaatori tehniline seisukord on hea
- Varjad lekivad ja vajavad asendamist
- Truubi põhi vajab puhastamist ja ülevaatust
- Väljavoolukraav vajab hooldust
- Kohalikud väljendasid kahtlust, et vesi filtreerub tiiki. Tegemist võib olla allikatega.

Väljavoolu regulaatori seisund

Väljavoolu regulaator

Väljavoolu truup

Vee filtratsioon läbi pinnaspaisu

- Vee filtratsioon läbi pinnaspaisu on 0,01...0,1 m ööpäevas
- Arvutuslik filtratsioonikadu on *ca* 6 m³ ööpäevas
- Arvutuslikult ei ületa pinnaspaisu filtratsioon kriitilist gradienti
- Paikvaatlusel ei leitud tunnused pinnase väljakande kohta

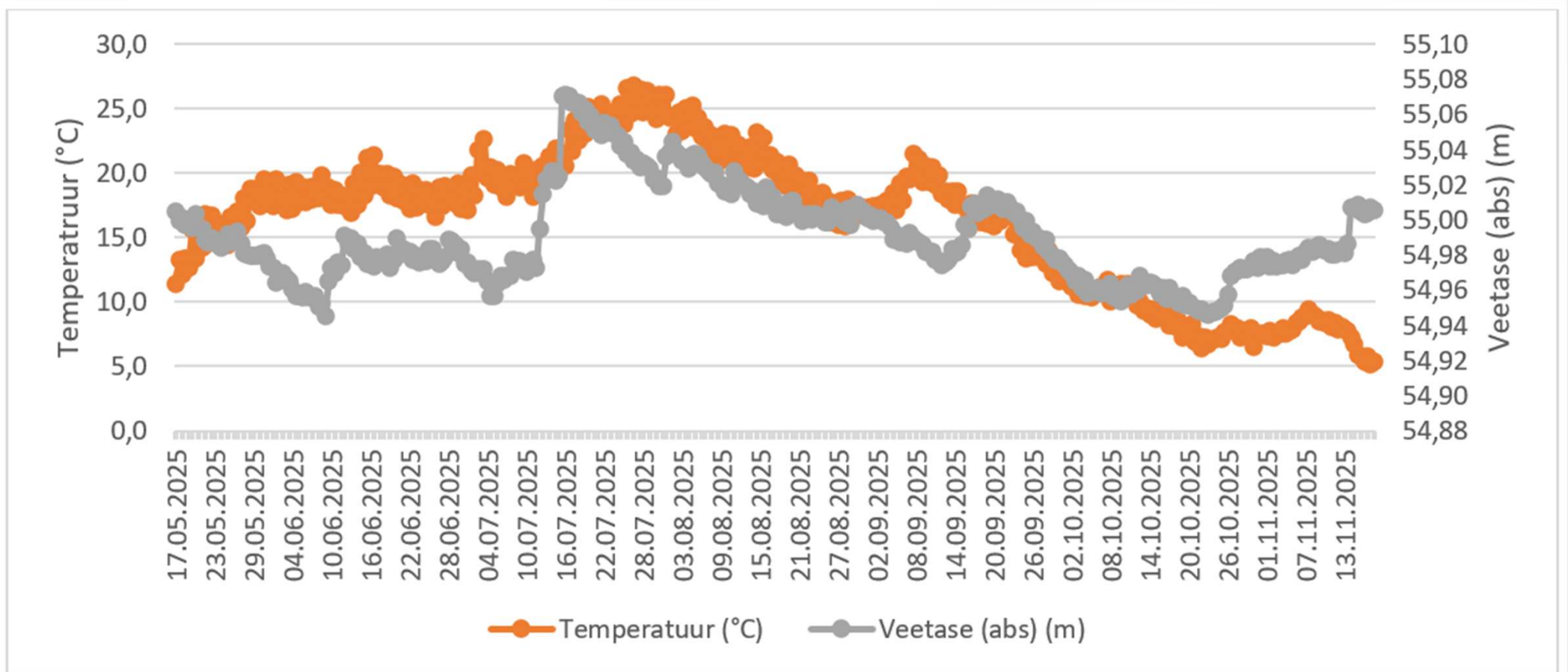
Settekiht

- Settekihti esineb vaid paiguti ja settekihi paksus on väike, valdavalt alla 0,3 m
- Ligikaudne settemaht on 5033 m³

Temperatuur ja veetase

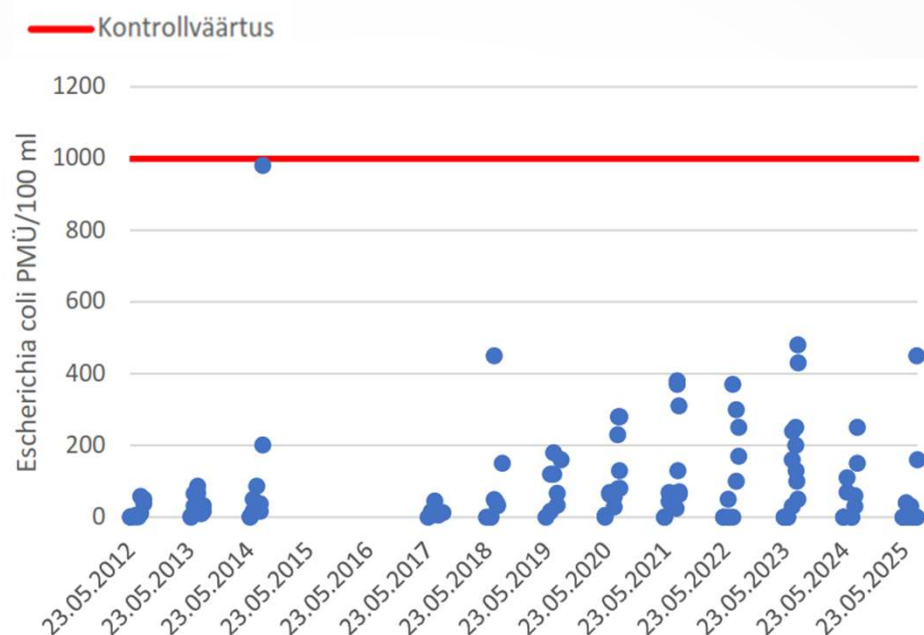
- Juulis oli suurem veetemperatuuri tõus
- Suuremad veetaseme kõikumised on seostatavad suurte sadudega

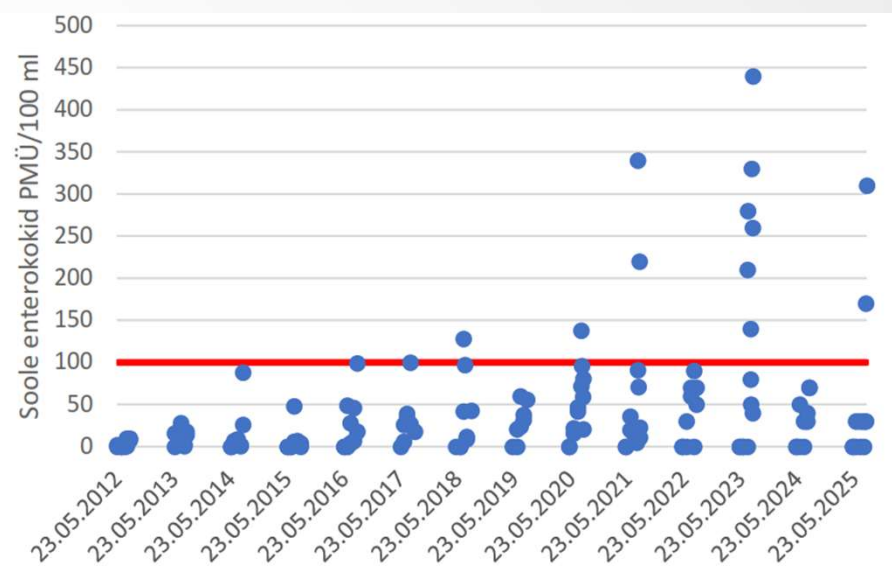
Temperatuur ja veetase perioodil 17.05.2025 kuni 17.11.2025

Suplusvee kvaliteedi probleemid

- Ametlik supluskoht, seiret teeb Terviseamet.
- 2025. aastal hinnati supuskoha suplusvee kvaliteet **heaks**, 2024. aasta anti hinnang **piisav**.

Escherichia coli

Soole enterokokid

Rekreatsiooniala eelprojekt

- Promenaad
  - Valdavalt kruusasõelmetest katend, vahetult kaldapiirile teid ega rajatise kavandatud ei ole
  - Sademevett juhitakse osaliselt järve; koormuse vähendamiseks tuleks sademevesi juhtida Pärnu jõkke
  - Joogiveevõtukohta ja välidušši vett võib kanaliseerida või immutada; pesuvahendite kasutamine keelatud
- Perspektiivne purskkaev, veebatuutide ala ja jalakäijate sild
  - Paigaldustöödel toitainete vabanemine setetest

Ettepanekud: hooldusel ja kasutusel

- Supluskohtadest võib kaldaveetaimi ja veesiseseid taimi niita 1 kord aastas.
- Järve äärset ala võib järve ümbruse kasutamiseks vajalikus ulatuses niita 2 korda aastas.
- Niidetud taimeosad tuleks eemaldada järve kaldast kaugemale nii, et nende lagunemisel ained tagasi järve ei valguks.
- Enamusel kalda alal peaks jääma looduslik puhverriba.
- Liivaala hooldamisel arvestada mõju järve veele (toitainete kandumine järve, lahustuva räni tõttu ränivetikate põhjustatav veeõitseng).
- Järvele peaks jääma vaid vahetu sademe- ja põhjavee toide.
- Tagada nähtavas asukohas tualettide olemasolu.
- Teavitamine tserkaaridest tingitud ohust ja leevendavatest meetmetest.
- Vältida veelindude toitmist.

Ettepanekud: rekreatsiooniala rajamisel

- Jätta vahetult vee äärde looduslikum ala.
- Sademevee kraavide ja toruga järve juhtimisel võib järve jõudev toiteainete koormus suurem olla. Sademevesi tuleks juhtida Pärnu jõkke.
- Põhjaveetoitelisus aitab ära hoida tserkaaride puhangute esinemist.
- Väldušš aitab vältida ja leevendada tserkaaridest tingitud nahalööbe nähtusid. Välduši juures ei tohi küll lubada pesemisvahendite kasutamist.

Ettepanekud: investeeringute kavandamisel

- Settemaht on väike ja fosfor on seotud rauaühenditesse, praegu ei ole vaja rakendada põhjalikke tervendamismeetodeid.
- Järvele peaks jääma vaid vahetu sademe- ja põhjavee toide.
- Ettekasvatatud noorte haugide asustamine suurendaks aineringe efektiivsust ja elustiku olukorda.
- Regulaatori varjad vajavad asendamist. Truubi põhi tuleks puhastada ja kontrollida. Väljavoolukraav vajab hooldust.
- Väldiüšš aitab vältida ja leevendada tserkaaridest tingitud nahalööbe nähtusid.
- Põhjaveetoitelisuse tõttu on järve seisundi jaoks kaudselt olulised põhjavee kaitseks rakendatavad meetmed.
- Vereimiusidest tingitud probleemide esinemine on seotud tigude ja veelindude populatsiooni tihedusega.
  - Tigude populatsiooni mõjutavate meetmete rakendamine ei ole mõistlik.
  - Vältida veelindude toitmist.

TÄNAME TÄHELEPANU EEST!

 KOBRAS